Romanoslavica vol. XLVI, nr. 1

МЕТОДИЧКА АПЛИКАЦИЈА У НАСТАВИ СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА. СТРИП У САВРЕМЕНОМ КОМУНИКАТИВНОМ ПРИСТУПУ

Lidija ČOLEVIĆ

Настава српског као страног језика заокупљује пажњу бројних методичара јер су добре наставне методе предуслов квалитетне наставе. Употреба стрипа у настави српског као страног језика представља један од основних аниматора учења и добар пример језичке креативности. У разради методичке апликације, Стрип у савременом комуникативном приступу, стриповни предложак послужиће као прорачунати подстицај за стварање усмерене говорне ситуације. Ученици би након провежбаних стриповних предложака требало да овладају комуникативним моделима заснованим на савременом комуникативном приступу. Из увежбавања комуникативних модела померају се у свет реалне комуникације у циљу стицања комуникативне компетенције.

Кључне речи: методика наставе српског као страног језика, методичка апликација, комуникативни приступ, стриповни предложак, комуникативна компетенција.

Наставна јединица: **Стрип**[1] **у савременом комуникативном приступу**[2]

Ниво: Б1[3]

Тип часа: Обрада новог градива; Увежбавање стриповних образаца;

[1] У Заједничком европском оквиру на стр. 109, о стрипу се говори као о врсти, односно типу писаног текста. Стрип као писани производ може настати као одговор на неки говорни или писани стимуланс.

[2] Комуникативни приступ, у најширем смислу речи истиче комуникацију као основни циљ усвајања језика, али инсистира и на важности лингвистичке компетенције која се сматра саставним делом комуникативне компетенције у којој је *флуентност говора једнако важан циљ као и тачност,* (Brown 1987: 245) не занемарујући при том *прагматичку компетенцију која обухвата остваривање језичких функција и говорних чинова* (Заједнички европски оквир 2003: 22).

[3] Више о дефинисању језичких функција за ниво Б1 може се прочитати у раду Дражић, Јасмине (2007): „Принципи за конципирање једнојезичног минималног речника српског језика као страног“. *Савремене тенденције у настави језика и књижевности,* Филолошки факултет, Београд, стр. 270.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Облици рада: фронтални, индивидуални, комбиновани, рад у пару.

Наставне методе: текст-метода, монолошка, дијалошка, илустративнодемонстративна метода, разговорна метода, комбинована.

Наставна средства: додатни помоћни визуелни садржаји у виду фотографије,текста и стриповних образаца предочени на наставним листовима.

Циљеви часа[1]**:**

1.**Увежбавање комуникативних модела на основу стриповних предложака;** Континуирано повезивање знања о језику са непосредном говорном праксом; Систематска и осмишљена вежбања у говору и писању;

2. Стицање граматичке компетенције; Уочавање језичке форме стрипа у циљу понављања и утврђивања претходно усвојених знања. Овладавање језичким правилима рецептивно и продуктивно; Стицање вештине креативне употребе језика.

Образовни задаци: Развити критичко-аналитичке способности вредновања стрипа, способности перципирања, меморисања и уочавања сврхе и намере примене стриповне технике. Развијање рационалног мишљења и ширење ученичких сазнајних видика. Развити стратегије толеранције, сарадње и тимског рада.

Васпитни задаци: Подстицање мотивације за учење и интелектуални рад; Подстицање радозналости и жеље за богаћењем знања; Развијање самосталности у уочавању одређених предности стрипа као помоћног визуелног средства у настави српског као страног језика; Савладати језичке моделе и садржаје јер је стриповна форма добар ослонац у мисаоним процесима ученика.

Функционални задаци: Оспособити ученике да самостално запажају и развијају способности памћења и имагинације. Обогатити језички израз ученика у циљу успостављања комуникације. Подстицање говорног чина и усмерене комуникације као говорне интеракције. Подстицај за развијање говорне културе и писмености и систематизацију језичких знања. Подстицати сопствено обликовање писаног текста. Развијање прагматичке компетенције која подразумева развијање способности умећа изражавања, тематско организовање исказа, кохезију и кохеренцију.

Литература, Извори:

Бјелаковић, Исидора и Војновић, Јелена (2004). *Научимо српски – Let's Learn Serbian.* Novi Sad: Filozofski fakultet-Dnevnik.

Pirih, Nataša (1997). *Slovenščina na koncu jezika.* Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenske jezike in književnosti Filozofske fakultete.

[1] Веома битан елеменат у процесу планирања наставног часа јесте издвајање главних и споредних задатака часа, што је од значаја за расподелу времена.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Селимовић-Момчиловић, Маша и Живанић, Љубица (2008). *Српски за странце Реч по реч.* Београд: Институт за стране језике.

Временска структура часа[1]:

Уводни део: 15 минута.

Централни део: 60 минута (сат времена).

Закључни део: 15 минута.

У наставној пракси показало се да примена директне методе у потпуности доприноси томе да настава на српском као страном језику буде квалитетнија, функционалнија и сврсисходнија. При томе наставник поштује **методички принцип уважавања матерњег језика** (Станковић 2003: 241), тако што води рачуна о адаптираности, приступачности ученицима, заступљености лексичких и граматичких јединица које су предмет усвајања или увежбавања.

Будући да припрема за час може бити *оквирног или детаљног карактера*[2] определили смо се за методичку апликацију која ће бити приказана у форми **интегралног текста наставниковог излагања са претпостављеним репликама ученика.**

Имајући у виду да је један од основних принципа савремене методике наставе српског као страног језика ***задатак пре текста,*** у уводном делу часа, наставник прилази теми **показивањем слике** и поставља неколико питања у вези са личношћу која је приказана на слици.

Основно начело које имамо на уму приликом разраде методичке апликације јесте: *Користити српски језик колико год је то могуће, а матерњи онолико колико је то потребно.*

У својој пракси увидела сам потребу да се у наставу крене од једног културолошког оквира поштујући **методички принцип дидактичке целовитости језика, књижевности и културе** (Станковић 2003: 247) пре упознавања са примарним елементима српског језика, па ће ученици с тим у вези најпре у предоченим сликама уочити културолошко-цивилизацијски елеменат.

[1] За разлику од устаљеног трајања часа од 45 минута у институцијама основног и средњошколског образовања, у универзитетској настави најчешће часови лекторских вежбања организују се у трајању од 90 минута.

[2] Припрема за час може бити у облику концепта, методичке скице, оријентационог подсетника или интегралног текста са претпостављеним наставниковим и ученичким излагањима. Осим основне концепције наставног часа, у разради ове методичке апликације понудила сам теоријску подлогу у виду методичких образложења и коментара.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

УВОДНИ ДЕО ЧАСА:

Ученицима представљам фотографију како би их мотивисала на комуникацију и интеракцију које ће примењивати најпре у стриповним комуникативним моделима на часу, а потом у стварним животним ситуацијама.

Фотографија бр.1

Као вид мотивације за даљу разраду методичке апликације, наставник поставља следећа питања:

1. Да ли вам је позната личност са предочене фотографије? Очекујем потврдан одговор будући да је реч о Николи Тесли, а у питању су ученици друге године студија који већ познају опште културне прилике у свету.

2. По чему је позната личност са фотографије? Одговор ученика треба да буде да је изумео струју.

3. Шта вам је познато из живота Николе Тесле? Не очекујем од ученика да ће у потпуности знати да одговоре на ово питање, тако да им у наставку ове методичке апликације треба предочити полазни текст из којег ће сазнати нешто више о овој личности. Биће то ваљана мотивација за ученике који треба да се уведу у стриповне комуникативне моделе који су у функцији стварања комуникативне компетенције.

У наставку разраде уводног дела методичке апликације на глобалном плану биће представљен инструментално-практични текст[1] као подстицај за попуњавање стриповног предлошка, као и увежбавање комуникативних модела управо захваљујући стриповним обрасцима.

[1] Исти текст може послужити као релевантан за уочавање граматичких структура које ће ученици поштујући принцип поступности, континуираности и свесне активности перципирати и примењивати у реалним комуникативним ситуацијама. Путем методичког система учења откривањем, ученици могу добити следеће задатке:

У обележеном пасусу текста пронађите и подвуците глаголе у перфекту.

На основу откривених узорака покушајте да објасните начин грађења перфекта.

Објасните глаголске врсте које се јављају у маркираном одломку предоченог текста.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Узимајући у обзир степен дидактичке обликованости приложеног текста, уочава се аутентичност датог документа будући да је инкорпориран у наставни процес без адаптирања и дидактичке обликованости. Међутим, ако се узме у обзир чињеница да ће предочени текст бити подобан за реализацију задатака који следе може се сматрати да је у извесном смислу адаптиран наставним условима.

Методички коментар: Неопходно је унапред испланирати интензивну активност и извршити избор материјала за наставни лист који ће стимулисати такву активност. Могуће је понудити ученицима наставне листове који би им помогли у индивидуалном раду. Предвиђени задаци на наставним листовима помоћи ће ученицима у овладавању активностима усмене продукције. У својој пракси увидела сам да је функционалније када *увођење нове лексике*[18] поделимо на два дела:

1. Општа лексика (објашњења пре читања текста).
2. Стручно-терминолошка лексика (након читања текста).

При презентовању и усвајању значења и форме опште лексике послужиће **техника објашњења непознатих речи познатим речима.** У томе ученицима помаже следећа вежба која ће бити предочена на наставном листу:

Изглед наставног листа бр. 1

Повежите речи са одговарајућим значењима:

Судбина	остати без речи
Олуја	заштитни део тела неке животиње
Занемети	светлуцава честица
Помиловати	јак ветар
Искра	тачно одређени животни догађаји
Крзно	нежно додиривати

Потом, ученицима дајем наставне листове на којима је предочен текст *Тријумф на Нијагари* у циљу мотивације за попуњавање стриповног предлошка и остварења интеракције међу ученицима.

[1] Препоручује се строго вођење рачуна о дозирању непознате лексике, а потом лексика која се уводи мора се систематски и периодично понављати у реченицама јер је понављање предуслов практичног усвајања лексема. По мишљењу К. Кончаревић за трајно рецептивно усвајање лексичке јединице потребно је обезбедити просечно од 15 до 20 понављања. А дозвољено је увођење од 5 до 20 јединица по часу.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Изглед наставног листа бр.2

Прочитај и подвуци остале непознате или мање познате речи и изразе у тексту

ТРИЈУМФ НА НИЈАГАРИ

Никола Тесла је био један од највећих светских научника у области електротехнике. Многе Теслине идеје су остварене тек после његове смрти. У Смиљану, селу где је рођен, у Београду, на Нијагари и на многим другим местима широм света, слави се Теслино дело.

Отац му је био православни свештеник, а мајка домаћица. Никола је био необичан и радознао дечак.

Један догађај из детињства одредио је судбину будућег научника. Никола се често играо са мачком кога је јако волео. Када је једне олујне ноћи помиловао мачка по леђима, из његовог крзна појавило се мноштво ситних искрица. Занемео од чуда, упитао је оца шта је то. Отац му је одговорио да не зна. Никола је претпоставио да је то електрицитет. Одлучио је да свој живот посвети проучавању овог феномена. Често је говорио о себи да ради за будућност.

Уписао је и завршио студије електротехнике у Грацу, у Аустрији. Касније је радио у великим компанијама у Будимпешти, Стрзбуру и Паризу.

Док је истраживао у Будимпешти, Тесла је схватио да би увођење наизменичне струје, уместо једносмерне, било много практичније. Пошто у Европи тада нису разумели величину његовог проналаска, отишао је у Америку. Сукобио се са Едисоном и произвођачима једносмерне струје. Из овог „рата једносмерне и наизменичне струје" Тесла је изашао као победник.

Отварање хидроцентрале на Нијагари 1989. године означило је потпуни Теслин тријумф.

Задатак ученика састоји се од следећег:

– прочитати предочени текст у циљу увежбавања вештина читања, разумевања и стицања културолошке компетенције.

– поставити питања у вези са непознатим речима и изразима будући да је предуслов примене било којег текста у настави српског као страног језика **разумевање предоченог текста.** То значи да познавање лексике чини основно језгро разумевања садржаја. Ученицима треба омогућити да непознате речи и изразе разумеју најпре из текстуалног контекста узимајући у обзир учениково претходно искуство, однос према чину учења и надареност за језике.

Будући да је **давање преводног еквивалента** једна од најбржих и најпрецизнијих техника презентовања значења појединих лексема, у разради наше методичке апликације, одлучили смо се за овај начин усвајања нове стручно-

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

терминолошке лексике.

Табеларни оријентациони приказ непознатих речи и израза који је за ниво Б1 релевантан, а са којим се ученици искуствено или учењем нису сусретали, биће предочен ученицима на наставном листу бр. 3:

научник	scientist
славити	to celebrate
струја	current
хидроцентрала	hidro-electric power station
електротехника	electrical engineering
електрицитет	electricity
наизменична струја	alternating current
једносмерна струја	direct current
крзно	fur
искрица	small spark

ЦЕНТРАЛНИ (главни) ДЕО ЧАСА:

У циљу развијања дијалошког изражавања у оквиру датог текста може да претпостави формирање умења постављања питања и пружања одговора. У *вежбањима након читања текста*[1], ученици раде у **отвореним паровима** тако да један ученик поставља питање, односно иницира разговор, а други ученик одговара на постављена питања.Ова активност[2] обавља се пред целом групом ученика.

Одговори могу бити краћи, пуном реченицом, или образложени у две-три реченице.

На пример: *Ко је био Никола Тесла?*

Одговори могу бити у следећим облицима:

1.Научник.

2.Никола Тесла је био један од највећих проналазача свих времена.

3.Никола Тесла је био велики научник. Залагао се за увођење наизменичне струје. Никола Тесла је био студент електротехнике.

[1] Вежбања након читања текста различита су: ученици утврђују да ли је нека тврдња у вези са текстом тачна или нетачна; заокружују тачне одговоре; сами одговарају на питања; сами постављају и одговарају на питања која су у вези са текстом.

[2] Наведена активност може се назвати: „Од текста ка стрипу као типу писаних текстова“.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Од ученика се очекује да ће на основу предложеног текста успешно поставити питања и одговорити на њих[1]. Формирање комуникативних модела засновано је на постављању питања која могу да изгледају овако:

Ко је био Никола Тесла?
Где је рођен?
Шта су били по занимању његови родитељи?
Шта је студирао Никола Тесла?
Где је радио Никола Тесла?
Зашто се Тесла сукобио са Едисоном?
У чему се састоји величина његовог проналаска?
Шта је потврдило Теслину победу?

Предложена питања су такође понуђена у циљу утврђивања колико су ученици разумели изложени текст да би у наставку часа испунили стриповни предложак. Када је наставник уверен да ученици у извесној мери остварују интеракцију, треба поступно прећи на следећи ступањ упознавања ученика са стриповним предлошком. Поштујући **методички принцип економичности**, демонстрирањем стриповног обрасца уштедећемо време које бисмо употребили на опширно описивање како треба да изгледа форма стрипа. Ученицима постављамо задатак да на основу сваке слике илуструју бар по једну реченицу, како би развијали говорне способности.

Методички коментар: Будући да стриповне илустрације садрже елементе изненађења, побудиће интерес ученика за говорну вежбу. Њихово укључивање у наставне садржаје *обогатиће језички израз ученика управним говором, ускличним, упитним, модалним, вокативом и другим емоционално обојеним реченицама којих у наративном тексту највише недостаје.* (Тежак 2000: 590). Ученицима у креирању задатка помаже стриповни предложак који садржи поред сликовних елемената белине које треба **допунити текстом**. Визуелна присутност елемената стрипа олакшаће перцепцију текста и инспирисаће ученика на интензивнију мисаону и комуникативну активност. Применом илустративно-демонстративне методе задовољиће се **методички принцип очигледности** који је еминентан у савременој настави стрипа.

У наставку разраде методичке апликације, при фронталном раду, ученицима се може понудити неколико питања да бисмо добили увид о њиховим спознајним интересовањима, афинитетима, симпатијама и претходним искуствима која су у вези са стрипом. На тај начин повећаће се њихова мотивација за израду следећег задатка.

[1] Ученик производи текстуални одговор на један текстуални подстицај који може бити усмено питање, писмени задаци, фабриковани и аутентични говорни текст или све три могућности.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Какав је твој однос према стрипу?
Наведите барем једног стрип-јунака који је обележио ваше детињство?

Очекује се од ученика да су нпр. чули за Астерикса будући да је он један од најтиражнијих стрип-јунака свих времена.

Да ли је тачна констстација да стрип живи од твоје радозналости? Објасни на који начин.

Одговор на ово питање[1] може дати добре резултате у активизацији ученика и поставља се активнијим ученицима. У даљој разради методичке апликације дајем наставне листове на којима је понуђен задатак који илуструје стриповни подложак. Ученици треба самостално да решавају задатак и да на основу претходно обрађеног текста и визуелних елемената у предоченом стриповном предлошку допуне белине сопственим лексичким фондом. Стриповни предложак је тако конципиран да уз помоћ визуелних елемената и непотпуног вербалног дела ученике наводи на самостално закључивање. **У нашем случају стрип ће послужити као извор информација на основу којег ће ученици сами састављати текст.**

Изглед наставног листа бр. 4

Задатак: Добијене информације из предложеног наративног текста са наставног листа бр.1 искористите како бисте допунили предочену форму стрипа.

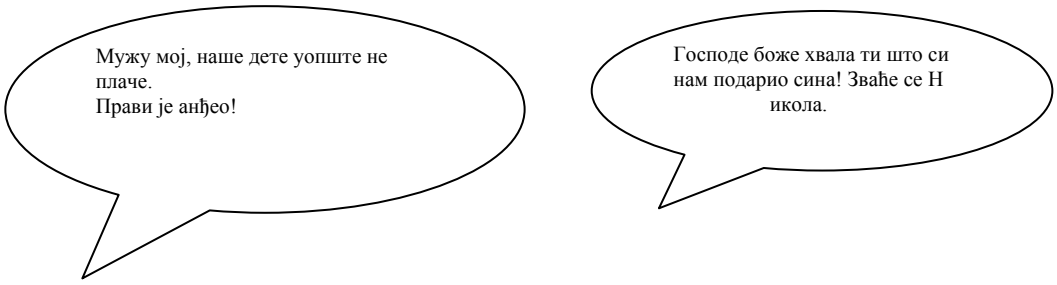
Стрип бр.1

[1] Питање је диференцираног типа у смислу да је намењено напреднијим ученицима који показују велику ангажованост на часу.

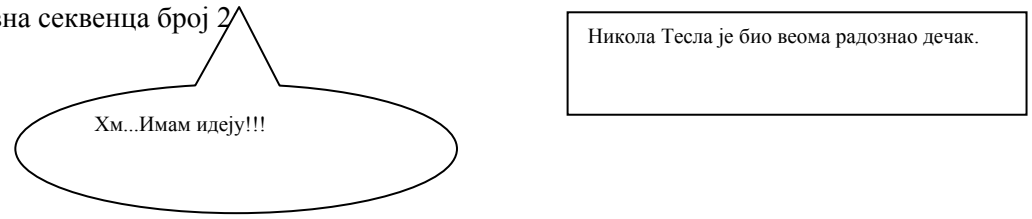
BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Алтернативна реализација задатка за допуњавање стриповног обрасца, који је приложен на наставном листу бр. 2, изгледа овако:

Стриповна секвенца број 1:

Стриповна секвенца број 2:

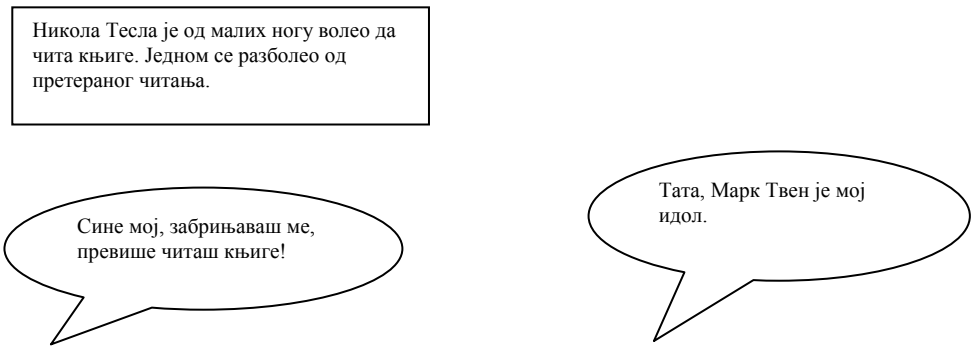

Стриповна секвенца број 3:

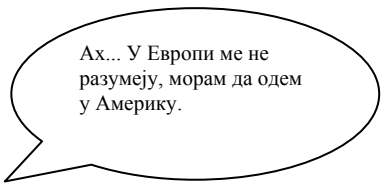

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

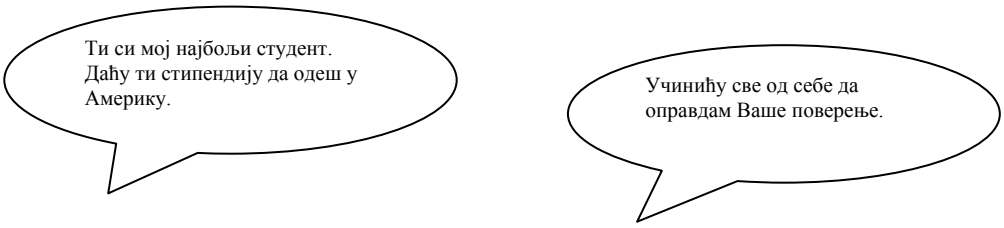
Стриповна секвенца број 4:

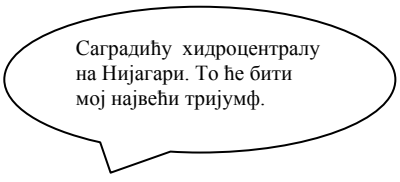
Стриповна секвенца број 5 (страна 2):

Стриповна секвенца број 6:

Стриповна секвенца број 7:

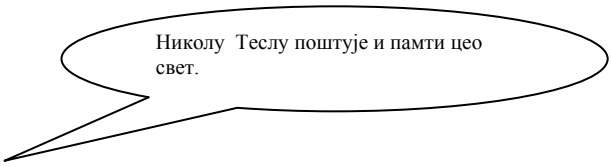

Стриповна секвенца број 8:

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Стриповна секвенца број 9:

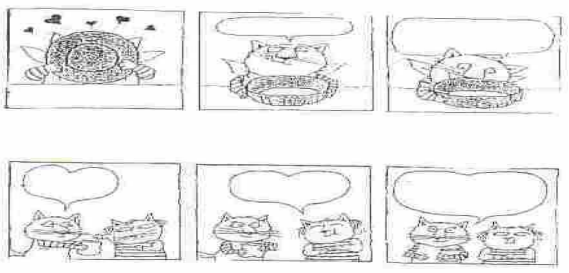

Напомена: Учестала употреба стрипа у настави српског као страног језика представља један од основних аниматора учења и добар пример језичке креативности. Истовремено, поставља се питање да ли су стриповне форме интегрисане у часове или се обрађују као посебне лекције. Предочени стриповни предложак препоручује се за развијање навика и умења дијалошког и монолошког говора у настави српског као страног језика. Дијалошко говорење проверава се усмено, фронтално или по паровима. Радом у групама или паровима уз изражавање личног мишљења, као и кроз размену идеја, студенти сами долазе до решења предочених задатака.

У наставку разраде методичке апликације навешћемо додатне стриповне форме које ће послужити као прорачунати подстицај за стварање усмерене говорне ситуације уз поштовање **методичког принципа дидактичке компресије и минимизације језика.** (Станковић 2003: 241). При томе ћемо поштовати методичке **принципе поступности применом правила од лакшег ка тежем и свесне активности ученика**. (Николић 1992: 110).

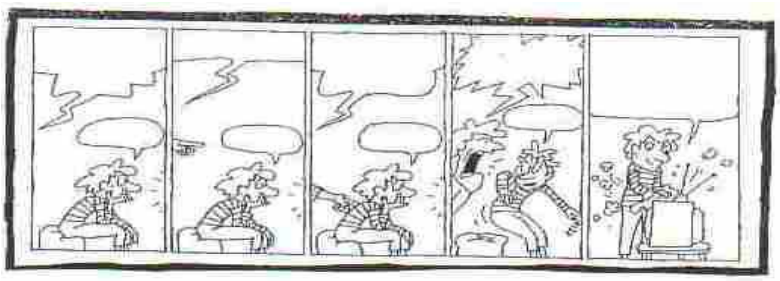
Ученик се, наиме, ставља у позицију да обавезно изабере један или више стриповних образаца из ширег круга предложених и активирајући своје мисаоне потенцијале напише своје претпоставке на српском језику. Затим може да упоређује неке елементе информација из различитих извора и направи резиме у виду допуњавања стриповног обрасца.

Изглед понуђених стриповних образаца за вежбање интеракције и комуникације:

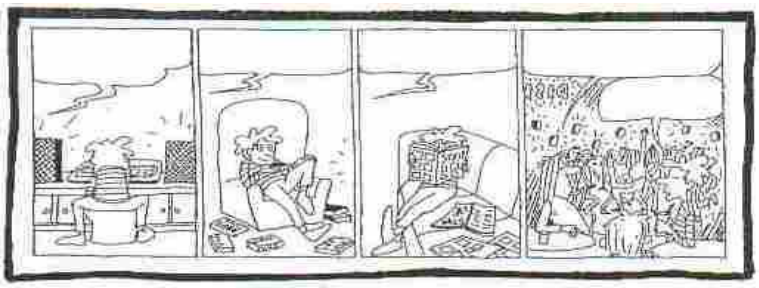

Стрип број 2

BDD-A24152 © 2010 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Стрип број 3

Стрип број 4

ЗАКЉУЧНИ ДЕО ЧАСА:

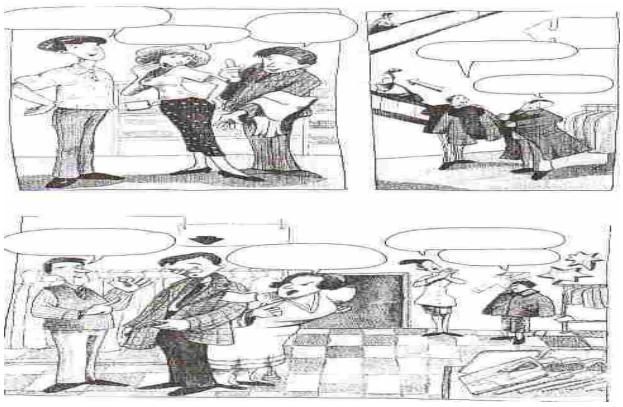
Ученици би након провежбаних стриповних предложака требало да овладају комуникативним моделима заснованим на савременом комуникативном приступу. Из нивоа увежбавања комуникативних модела померају се у свет реалне комуникације пружајући могућности за самостално учење, групно учење и активности у мањим групама. Један од циљева часа јесте **да се остварeним интеракционим обрасцима између самих ученика,** при чему је наставник само координатор наставног процеса, усвоји нова лексика.

У завршном делу часа понудићемо **диференцирани наставни лист** који ће послужити као инструмент за систематизацију наше методичке апликације стрипа у савременом комуникативном приступу. На веома једноставан начин, предочавањем двају додатних стриповних образаца које ученици треба да попуне, могу се постићи солидни образовни ефекти у циљу синтезе интеракцијских комуникативних модела. Један од понуђених стриповних образаца је лакши, намењен је ученицима који су показали слабију активност на часу, док је други, функционалнији, сложенији стриповни образац, намењен ученицима који су показали велику ангажованост кроз самосталан рад, рад у пару и рад у групи.

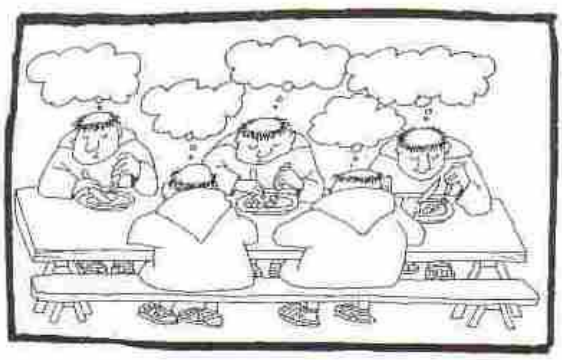
BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Изглед диференцираног наставног листа

Задатак: Начини подобан разговорни модел применом предложеног стрипа на основу самосталног избора.

Стрип број 5 за напредније ученике

Стрип број 6 за мање активне ученике

Наравно, треба пружити вид додатне помоћи у смислу *давања додатних објашњења*[1] ученицима који нису показали велику активност у току часа.

[1] Додатна објашњења могу бити теоријска, лингвистичка, стилистичка, психолошка, културолошка и сл. Или у ужем смислу могу се понудити објашњења језичке форме стрипа у циљу понављања и утврђивања понуђених наставних садржаја (сажет израз, модалне конструкције, императивна форма...)

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Корисно је, на крају часа, констатовати да ли су вежбе за усвајање градива биле типске или креативне. Такође, на крају часа можемо увек запитати да ли неко од студената има неки предлог или примедбу у вези са наставном јединицом које би требало уважити.

Пожељно је избегавати пречесто понављање једне композиционе схеме часа, варирати редослед структурних компонената и настојати да се обезбеди психолошки оправдано смањивање разних активности.

У повољним радним околностима, уколико ученици превазиђу наставникова очекивања, неопходно је припремити и ***допунске задатке***[1]**.**

ДОДАТАК УЗ МЕТОДИЧКУ АПЛИКАЦИЈУ *Стрип у савременом комуникативном приступу*

Приказ табеле br. 1

ЗАСТУПЉЕНЕ СТРИПОВНЕ ФОРМЕ у уџбенику Научимо српски – Let's Learn Serbian 1

Напомена: *У уџбеницима намењеним учењу српског као страног језика уочено је недовољно присуство стрипа*[2]. С обзиром на то да је стрип приповетка у сликама која се састоји од вербалног и визуелног, ако изузмемо вербални део који је приказан у облачићима, уочићемо да визуелни део чини низ сликовних елемената који наговештавају читаву причу чији садржај ученици сами осмишљавају, подразумева се на српском језику.

[1] У циљу самосталног откривања, развијања умења промене форме текста и стварања креативности у изразу ученика, могу послужити следећи допунски задатаци:

1. Покушај да поетски текст по свом избору трансформишеш у форму стрипа од шест слика са говором јунака у „облачићима".

2. Направи резиме заплета и акције користећи стрип, формирај расправу и изнеси критику.

Овај задатак је намењен ученицима који поседују богат и активан лексички фонд и у стању су да поставе проблемска питања или о томе пишу на прилично прецизан начин.

[2] Прилог уз разраду методичке апликације сачињен је у циљу табеларног приказивања у којој мери је присутна форма стрипа конкретно у уџбенику Научимо српски- *Let s Learn Serbian 1*, намењеном почетницима. Констатовано је да постоје извесне вежбе које личе на стрип, али не обухватају све стриповне елементе.

Посебано се истиче значај присуства стриповне форме у уџбеницима намењеним учењу српског као страног језика, као и допринос стрипа као средства презентације и семантизације лексичке и граматичке грађе, нарочито у почетној етапи учења.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Приказ табеле бр. 2

ЛЕКЦИЈА	СТРАНА/ ВЕЖБА	ЦИЉ ПРИМЕНЕ СТРИПОВНЕ ФОРМЕ
1.Упознавање, *представљање*	стр. 7 *представљање професора* стр.8 стр.9 Како се Ви зовете? стр.12 стр.14 Учење присвојних заменица	монолошко и дијалошко излагање
2. *Представљање, занимања називи земаља*	стр.16	монолошко и дијалошко излагање
5. *Породица, делови тела, обућа и одећа*	стр.57	Монолошко
6. *Становање, намештај*	стр.78	Комуникативна интеракција
7. *Путовања*	Стр.96 клаголи кретања Стр.107 питања која стално слушамо	Монолошко излагање

ВЕЖБЕ КОЈЕ НОСЕ ПОТЕНЦИЈАЛ СТРИПА[1]

ЛЕКЦИЈА	СТРАНА/ВЕЖБА	могући ЦИЉ ПРИМЕНЕ
2.*Представљање, занимања називи земаља*	стр. 21 вежба бр. 16	монолошко и дијалошко излагање
4.Бројеви, Колико је сатиТВ програм	стр. 56 вежба бр. 26	монолошко излагање
7. Путовања	стр. 106	осмислити причу
9 Кућни љубимци	стр. 136	

[1] Овде се мисли на оне вежбе које имају само сликовни део, без белина које су попуњене вербалним делом, или пак на оне вежбе које садрже и сликовне елементе и белине које треба попунити, али у уџбенику нису искоришћене као стрип.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)

Списак коришћене методичке и стручне литературе:

Dale, Paulette & James C. Wolf (2007). *Speech Communication, Made Simple,* Miami-Dade College: Pearson Longman

Harmer, Jeremy (2007). *How to teach english,* Pearson Education Limited.

Илић, Павле (2006). *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси,* Нови Сад: Змај

Кончаревић, Ксенија (1996). *Настава страног језика на филолошким студијама, теорија и пракса,* Београд: Филолошки факултет.

Николић, Милија (1992). *Методика наставе српског језика и књижевности.* Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Николић, Вера и Межински, Марија (1996). *Методика наставе руског језика са практикумом.* Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Петровачки, Љиљана и Штасни, Гордана (2008). *Методичке апликације, Планирање, програмирање наставе српског језика и књижевности,* Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику.

Петровачки, Љиљана (2008). *Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности.* Филозофски факултет у Новом Саду.

Раичевић, Вучина (2007). *Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини,* Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Rosandić, Dragutin (1988). *Metodika književnog odgoja i obrazovanja.* Zagreb: Školska knjiga.

Rosandić, Dragutin (2003). *Kurikulski metodički obzori,* Zagreb: Školske novine.

Савремене тенденције у настави језика и књижевности (2007). Зборник радова, приредила Јулијана Вучо. Београд: Филолошки факултет.

Skljarov, Miho (1993). *Teorija i praksa u nastavi stranih jezika,* Zagreb: Školske novine.

Scrivener, Jim (1998). *Learning Teaching.* Aguidebook for English language teachers. Станковић, Богољуб (2003). „О принципима у организацији и методици изучавања српског језика као инословенског и страног". *Научни састанак слависта у Вукове дане.* 31/1 стр.241-247.

Šotra,Татјана (2006). *Kako progovoriti na stranom jeziku,* Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Težak, Stjepko (1996). *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1,* Zagreb: Školska knjiga.

Težak, Stjepko (2000). *Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2.* Zagreb: Školska knjiga.

The Teacher Development Series. Oxford: Macmillan Heinemann.

Точанац, Душанка (1997). *Методе у настави и учењу страног језика.* Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

BDD-A24152 © 2010 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:54:52 UTC)